

SUS-nyheter

www.susisverige.se • susisverige@gmail.com • Pg 18 95 87-9 • Medlemsavgift 150 kr/år
Postadress: Föreningen för SUS – kvinnoprojekt i Bangladesh,
c/o Kjell Johansson, Färggårdstorget 38, 116 43 Stockholm

September 2020

Styrelsen
rapporterar

Nätverksmöte om förnyat stöd till SUS

Den 18:e april möttes de tre organisationer som samarbetar för SUS, för att uppdatera varandra om våra verksamheter och diskutera vår nya gemensamma ansökan till Svenska missionsrådet (SMR).

Vänortsföreningen Jönköping-Bangladesh berättade att de har fyllt 40 år, varav 30 år har haft stort fokus på SUS, och hur de firat detta med festligheter och en utställning i Jönköping.

Arnold Langefors från Kväkarhjälpens visade filmer från en resa till SUS som genomfördes i januari 2020 och där det pågående samarbetet följdes upp och nya planer diskuterades.

SUS arbetar just nu med en ny strategi för perioden 2021–2025. Strategin ska vara klar i december och Kväkarhjälpens är med som bollplank.

Bland de tunga frågorna märks klimatförändringarna, instabiliteten i det politiska och religiösa landskapet och de ökande utmaningarna för

civilsamhällesorganisationer överlag.

SUS arbetar med att stärka sin kapacitet inom dessa områden och deltog bland annat i en workshop om religions- och övertygelsefrihet och konfliktkänslighet* i mars 2019.

Carolina Ehrnrooth, verksamhetsledare på Svalorna Indien Bangladesh, berättade om hur de stöder SUS med medel från Forum Syd. Hon presenterade också en systemrevision som Svalorna nyligen har genomfört av SUS och vars rekommendationer SUS arbetar vidare med i en åtgärdsplan.

Ny ansökan på gång

Aktiviteterna och målen i vår gemensamma nya ansökan bygger vidare på det arbete som har gjorts i projektet Integrated Development Project in Kendua and Mymensingh, 2018–2020, och som har gett goda resultat vad gäller ökad inkomst för utsatta familjer, stärkande av kvinnors rättigheter och förbättrad hälsa.

Kväkarhjälpens berättade om arbetet med att färdigställa an-

sökan för 2021–2023. Utöver skrivandet så genomför de just nu en organisationsbedömning av SUS, på uppdrag av SMR. Syftet är främst att bedöma organisationens kapacitet.

Ledarskap och ekonomi upplevs som de viktigaste utmaningarna i självskattningen som SUS gjorde i januari. Bedömningen ska bifogas ansökan. SMR kräver också att en extern utvärdering av projektet görs under perioden, förslagsvis 2022.

Kväkarhjälpens är nu en nybildad, självständig förening under moderorganisationen Vännernas samfund. Medlemskap i Kväkarhjälpens är ett sätt för alla att stötta vår ansökan, då den nya föreningen är liten och därför kan ses som bräcklig. Alla som vill bli medlemmar är välkomna att betala 100 kronor per år till plusgiro 30 39 01-3.

Lisa Arlbrandt

* Att ha en förståelse för att en utvecklingsinsats alltid påverkar freds- och konflikt dynamiken i området där man arbetar och att forma sina strategier utifrån den kunskapen

Digitalt årsmöte den 4 oktober

Den 4 oktober klockan 16 är det dags för föreningens årsmöte.

På grund av pandemin äger det rum digitalt. Vi behöver ha anmälan per mejl till susisverige@gmail.com senast 26 september för att kunna skicka ut instruktioner och länk till mötet, samt årsmöteshandlingar.

M-LK

Bidrag till SUS för akutinsatser

Vi har under året skickat drygt 35 000 kronor till SUS för insatser under den pågående coronapandemin och stöd till köldoffer i januari.

Av detta kommer cirka 15 000 kronor från Willy Dries i Holland.

Vi har även skickat ett bidrag på 24 000 kronor för att SUS ska kunna fortsätta driva Baby basic, ett projekt för säkrare mödra- och barnhälsovård, året ut.

Därefter hoppas vi att projektet kan ingå i det ordinarie stödet till organisationen som vi ger i samarbete med Kväkarhjälpens och Vänortsföreningen Jönköping-Bangladesh.

Vi har även betalt den del som vår förening står för i projektet, 17 000 kronor, till Kväkarhjälpens, som är den förening som administrerar det hela.

M-LK

Fortsätt vara medlem och stötta SUS

Tyvär är det många medlemmar som ännu inte har betalt medlemsavgiften för 2020.

Vi tror att det beror på glömska – den är förlåten! – och inte på

att medlemmar väljer att gå ur föreningen.

Genom våra medlemmar kan vi fortsätta stötta SUS viktiga arbete för att stärka kvinnors och andra utsatta gruppers rättigheter och ge

även de fattiga i norra Bangladesh möjlighet till ett bättre liv genom utbildning, hälsovård och inkomstbringande aktiviteter.

Avgiften är 150 kronor, betalas till pg 18 95 87-9. M-LK

Under coronapandemin har SUS arbetat med att sprida information om covid-19 på olika sätt och dela ut munskydd och mat.

Foto: SUS

SUS informerar om covid-19

Föreningen har haft kontakt med Murshed Iqbal, Assistant Program Director på SUS, och fick den 23 juli följande rapport om det arbete organisationen gör med anledning av coronapandemin.

"Under denna kris har människorna i vårt område, särskilt extremt fattiga och daglönearbetare, lidit av brist på mat då de inte har kunnat ta arbete på annan ort. Vi tror att det i denna tid är viktigt att stå på deras sida.

Covid-19-pandemin är väldigt allvarlig. Fram till nu har drygt 600 personer haft covid-19 i Netrakona. Av dem har fem personer avlidit.

Förutom regeringen och dess många initiativ i hela landet spelar lokala organisationer och skollärare en viktig roll i att öka kunskapen om viruset och om vad som krävs för att stävja spridningen. En av dessa aktö-

rer är SUS med sin personal.

SUS personal håller regelbunden kontakt med och driver på för att försäkra sig om att lokala myndigheter, NGO-representanter och andra lokala institutioner ger stöd till de fattiga i området.

Under krisperioden har SUS redan genomfört följande aktiviteter för att uppmärksamma och förebygga covid-19 inom sitt geografiska arbetsområde:

- SUS har tagit fram en informationsbroschyr om covid-19 och distribuerat den i området; till gruppmedlemmar, till ungdomar, äldre och andra intressenter inom organisationen.

- Samtliga skollärare diskuterar covid-19 med elever och deras föräldrar.

- Lärare och "Stop Violence Against Women"-medlemmar går från dörr till dörr för att nå gruppmedlemmar, barn och vårdnadshavare och informera dem om covid-19.

Murshed Iqbal i gul skjorta delar ut munskydd.

- Personalen vid SUS:s huvudkontor håller regelbunden kontakt med lärare och skolledare samt med gruppmedlemmar.

- SUS har satt upp skyltar som informerar om covid-19 på viktiga platser i området.

- SUS-personal samlar grupper och utbildar dem i hur man ska tvätta händerna.

- De ordnar träffar i byarna för att höja kunskapsnivån om covid-19.

- SUS har distribuerat 10000 munskydd i området; handsprit och tvål till 4000 personer,

mat till 200 familjer. Varje familj fick 10 kg ris, 1 liter sojabönolja, 1 kg salt, 250 g torrmjök, 1 pkt Shemai (en sorts dessert).

- SUS har, vid ett tillfälle, donerat hela personalens dagslön till "The Prime Minister Office" genom stiftelsen "Palli Karma-Sahayak Foundation".

- Vidare gav SUS 10000 taka* till NGO-avdelningen på Distriktskontoret.

- Stöd i form av mat till 1000 familjer. Varje familj fick 15 kg ris, 2 liter sojabönolja, 2 kg socker, 2 kg linser, 2 pkt shemai, 2 kg salt, 2 st tvålar, 1 kg puffat ris, 400 g torrmjök. Stödet distribuerades med hjälp av organisationen "Human Appeal".

- SUS har fått kontantstöd från "Inclusive Home Solution" att ge vidare till 80 familjer. Varje familj fick 2500 taka. Totalt har 200 000 taka fördelats."

Översättning:

Eva Hägerstrand

*Kursen 200820 :1 taka = 10 öre.

Nu stängs Shelter House – staten tar över ansvaret

SUS såg tidigt problemet med att kvinnor som drabbades av våld i hemmet eller samhället inte hade någonstans att fly om deras ursprungsfamilj av olika skäl inte tog emot dem.

Därför byggde SUS 1997 ett hus där tio kvinnor kunde få skyddat boende under den tid som

de ordnade upp tillvaron. Kvinnorna fick juridisk hjälp, sjukvård och hantverksutbildning av SUS. Vår förening och en holländsk grupp finansierade bygget av huset. Genom åren har hundratals kvinnor fått stöd och hjälp.

Ett av målen var redan från början att inspirera andra or-

ganisationer samt staten att öppna skyddade boenden för kvinnor. Nu har staten öppnat ett hem i Mymensingh, en större stad nära Netrakona. Centret drivs av Government Women Affairs Department, som SUS har ett bra samarbete med. SUS kommer att hjälpa kvinnor som behöver skydd att få plats, och

kommer även att ha två rum på SUS-sjukhuset för kvinnor som omgående behöver skydd.

SUS kommer att se till att kvinnor även i fortsättningen får juridisk hjälp genom Stop Violence Against Women-grupperna.

Själva huset kommer att användas till studentbostäder. CT

Pandemin slår hårt mot Bangladesh daglönearbetare

Fatema och Majid är två daglönearbetare i Dhaka, som har fått det mycket besvärligt ekonomiskt på grund av coronapandemin.

Fatema jobbar som bärare på matmarknaden BBR i Dhaka. Hon är en av de hundratusentals personer i Bangladesh som är daglönearbetare. Det hon får in under dagen ska räcka för att försörja henne och hennes funktionshindrade dotter.

Hon åker till matmarknaden tidigt varje morgon, bär maten åt dem som handlar där. Det hon tjänar räcker till henne själv och dottern. Ibland får hon extra dricks och då kan hon handla sådant som hon annars inte har råd med.

Vid lunch åker hon hem för att mata sin dotter och äta själv. Därefter snabbt tillbaka till matmarknaden. Då och då får hon extrajobb som att rensa fisk eller kyckling för marknaden. De dagar hon inte har kunnat tjäna pengar får hon lite färska grönsaker från säljarna där eller det som blir för gammalt för att säljas dagen därpå. Hon har aldrig gått hem tomhänt.

Jag träffade henne på matmarknaden 2017. Barfota med en sliten bomullssari på sig närmade hon sig mig med en mjukt leende. Jag ställde några frågor om henne som hon inresserat svarade på, beredd på fler. Jag fick ta kort på henne och hon följde med oss under hela besöket och hjälpte oss att handla.

Hon är lång, mager med en stark kropp och starka händer. Hon bär matkorgen på över tio kilo på huvudet.

Jag gav henne pengar och tackade henne innan vi gick vidare. Därefter var jag där ytterligare två gånger för att träffa henne. Varje gång var hon

Fatema arbetar som bärare på en matmarknad. Efter pandemin vill folk inte ha hennes tjänster längre. Foto: Selina Parvin

Matmarknaden BBR i Uttora, Dhaka.

lika energisk och inställd på att jobba så länge som hennes kropp tillåter.

Förlorade inkomster

Efter två månaders lockdown, från den 26 mars till den 16 maj, är matmarknaden nu öppen igen. Hon berättar att när den väl öppnade var det inte alla som ville att hon skulle bära deras matkorg. Det är ingen som vill ha hennes hjälp längre, istället tar de avstånd från all hjälp som tidigare var självklar.

Det blir inga pengar för dagen, och ingen dricks heller. Hon finns där varje dag, redo att hjälpa till mer än någonsin. Hennes hungriga dotter är

sjuk nu och behöver medicin och vård.

Själv är hon tröttare, men överlevnadsviljan är starkare. Hon tänker "vad är pandemi?" Om hon och dottern inte får mat idag kommer de att dö innan någon annan sjukdom tar dem. Hon har inte råd att tänka på smitta, för hon måste äta sig mätt innan hon orkar tänka på något annat.

Arbetar varje dag

Majid kör riksha och tjänar högst 500 taka per dag om det går bra. Han har inga lediga dagar, han har fyra barn hemma att mätta. Hans fru arbetar som hemhjälp. Hon går mellan tre lägenheter. Städar, tvättar och

Majid kör riksha i Dhaka.

Foto: Privat

gör allt som rör hushållsarbete.

Båda kommer hem trötta och därefter fortsätter hon att jobba i sitt eget hem. Ekonomiskt klarar de av att betala hyra, handla mat och de två äldsta barnen kan gå i skolan.

Majid berättar att efter pandemin förlorade hans fru alla sina jobb. Ingen vill ha hennes service längre och därmed uteblev lönen. Nu har hon lyckats få tillbaka en av de tre tjänsterna.

Majid har samma situation. Han får inga kunder längre. Men han kör sin vagn ändå i hopp om att någon kanske behöver skjuts. Men det är ingen som vill åka riksha, folk går till fots i stället.

Har inte nåtts av mathjälpen

Fatema och Majid har inget annat sätt att försörja sig på än det de har gjort alla dessa år. De har hört att premiärminister Sheikh Hasina har delat ut pengar och matpaket till dem som har förlorat jobb under pandemikrisen, men det har inte nått dem. De är bara två av många miljoner daglönearbetare som måste klara ytterligare en dag. Selina Parvin

Coronapandemin drabbar viktigaste exportnäringen

Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) befinner sig Bangladesh i det fjärde och sista steget av överföringen av covid-19, vilket innebär att sjukdomen har blivit allmänt spridd i befolkningen eftersom antalet fall och dödsfall har börjat öka snabbt.

Det antal drabbade och dödsfallen som rapporteras från myndigheterna stämmer inte alltid med verkligheten, enligt den engelskspråkiga tidningen Daily Star.

Pandemin påverkar textilsektorn, som har fått avbokningar på nästan tre miljarder dollar, enligt Daily Star. Cirka två miljoner textilarbetare kommer att påverkas av detta. Ytterligare ungefär fyra miljoner människor är direkt engagerade i branscher såsom förpackningsindustrin och transportsektorn.

Stödpaket till branschen

Regeringen har redan gett ett ekonomiskt stödpaket för att minska förlusterna inom sektorn. Men om utbrottet förlängs kommer det att vara svårt för regeringen att hantera situationen och resultatet av detta kommer att vara katastrofalt

eftersom mer än 85 procent av landets exportintäkter kommer från textilbranschen.

Bangladesh är ett av världens mest tätbefolkade länder, men sjukvården i landet är inte utbyggd för en befolkning på över 160 miljoner personer.

Hälsosektorn får bara bara cirka fem procent av den totala budgeten. Som jämförelse får utbildnings- och teknologisektorn 15,2 procent, enligt TBS News.

I Bangladesh saknas reglering av produktion och försäljning av icke-farmaceutisk utrustning. Falsa munskydd och falsk handdesinfektion har översvämmat marknaden. Detta har bidragit till den ökade smittspridningen av covid-19. Brist på tillförlitliga tester och höga sjukvårdsavgifter gör att många dör hemma utan rätt vård.

Landet har dessutom förlorat många läkare och annan sjukvårdspersonal på grund av brist på skydd och dålig information och hantering runt smitta.

Jordbruket utan transport

Skördar har gått förlorade bland annat på grund av brist på transporter, vilket drabbar både varor och arbetskraft.

Speciellt färska grönsaker och

frukt som inte går att förvara längre perioder har blivit förstörda. Hela leveranskedjan har störts eftersom arbetskraften inte har kunnat arbeta på grund av social distansering, enligt Dhaka Tribune.

Trångt i flyktinglägren

Idag lever nästan en miljon rohingyafamiljer under dåliga sanitära förhållanden i extremt tätbefolkade flyktingläger i Cox's Bazar i Bangladesh.

Det påverkar flyktingarnas fysiska och psykiska välbefinnande, särskilt barn, kvinnor och funktionshindrade. Det finns inga exakta siffror på hur många som har drabbats av covid-19 och hur många som har dött i lägren.

Mer våld i hemmet

Kvinnor är tvungna att stanna hemma på grund av de har förlorat sitt arbete. Detta leder till mer våld i hemmet. De saknar mat och pengar och har ingenstans att få skydd om de lämnar hemmet för att överleva.

Selina Parvin

Källor: Daily Star, TBS News, Dhaka Tribune, Läkare utan gränser, NCBI och Corona tracker.

Ett av fem barn i tedistrikten arbetar på odlingar

Nästan en femtedel av alla barn mellan 5 och 17 år i distrikten Moulvibazar, Habiganj och Sylhet arbetar i teodlingarna. Det visar en studie från Bangladeshs statistikmyndighet från 2018, finansierad av Unicef. Enligt studien är det låga löner, undernäring, bristfällig mödravård och sjukvård som leder till att barn tvingas arbeta på teodlingar. Enligt en

annan studie arbetar barnen på teodlingarna ofta som ersättare för en familjemedlem eller tillsammans med någon i familjen. Det skriver tidskriften Sydasien.

Stora kostnader för tobaksbruk

Enligt en ny rapport skördade tobaksbruk 126 000 rökares liv i Bangladesh 2018, vilket motsvarar 13,5 procent av alla dödsfall det året. Uppemot 61 000 barn led av sjukdomar orsakade av passiv rökning. De

tobaksrelaterade sjukdomarna stod för nio procent av statens hälso- och sjukvårdsuppgifter enligt rapporten "The Economic Cost of Tobacco Use in Bangladesh: A Health Cost Approach" från Bangladesh Cancer Society. Rapporten missar dock kostnaderna för den skada tobaksodlingen gör på miljön och odlarna, samt kostnader för föroreningar och avfall, skriver Tobacco Atlas på sin hemsida tobaccoatlas.org där rapporten finns för nedladdning.

M-LK

Dela lika viktigare än någonsin

Den 22:a september är det höstdagjämning. Med pandemin och översvämningar i Bangladesh är det viktigare än någonsin att stödja SUS.

Höstdagjämningen är ett bra tillfälle att dela med sig av sina inkomster till goda ändamål, som till exempel SUS.

Gör det du också! Alla gåvor går oavkortat till SUS viktiga arbete. Föreningens pg-konto är 18 95 87-9.

Maj-Lis Koivisto

Köp Begum Rokeyas bok

Vill du veta mer om SUS historia och hur organisationen började? Begum Rokeyas bok är en bra start.

Begum Rokeyas bok *My Way to Freedom Through the Light of Experience*

finns översatt till engelska. Föreningen säljer boken för 150 kronor. Priset är inklusive frakt och emballage. Sätt in pengarna på vårt pg-konto 18 95 87-9, ange vart vi ska skicka boken så kommer den med posten.

Eva Hägerstrand skrev en artikel om boken, i SUS-nyheter 2/17. M-LK

Följ oss på Facebook

Gå med i gruppen Kvinnoprojekt i Bangladesh – Föreningen för SUS. Där publicerar vi löpande nyheter från SUS och Bangladesh!

I Bangladesh garvas en stor del av det skinn som blir till väskor och andra konsumtionsvaror i västvärlden. Förhållandena i garverierna är dock undermåliga – i denna bransch förväntas nio av tio dö innan de har fyllt 50 år. I nästa nummer av SUS-nyheter har vi ett reportage från garverierna utanför Dhaka. Foto: Olof Jarlbro

Endast nio länder har sämre arbetsmiljö

Lagstiftning finns – men ändå saknar arbetare i Bangladesh i praktiken möjlighet att påverka sin arbetsmiljö.

Under de senaste sju åren har organisationen ITUC (International Trade Union Confederation) tagit fram ett så kallat "Global Index for Workers". Med stöd av 97 indikatorer med utgångspunkt i FN:s fackorgan ILO:s (International Labour Organization) konventioner har man analyserat situationen för arbetare i 144 av världens länder.

Indexet är, precis som de tidigare årens, nedslående vad gäller Bangladesh. Endast nio länder har sämre förhållanden för arbetare. Detta trots att Bangladesh sedan årtionden har ratificerat sju av ILOs åtta kärnkonventioner (se faktaruta).

Även om lagstiftning för arbetares rättigheter finns på plats har arbetare i praktiken

inte dessa rättigheter. Av 1 104 fackföreningar, som 2010 till 2019 hade ansökt om att få registrera sin förening, avslogs 46 procent av Department of Labour.

Av de 575 fackföreningar

som var registrerade har 81 fabriker med fackföreningar stängts.

Arbetare i Bangladesh möts av våld, massuppsägningar och repressiva lagar för att förhindra dem att organisera sig i fack-

föreningar. Det betyder att åtskilliga arbetare står utan verklig makt att framförhandla bättre arbetsvillkor.

Under december 2018 och januari 2019 strejkade cirka 50 000 textilarbetare för högre minimilöner. 750 personer avskedades omedelbart. I februari 2019 hade över 11 600 arbetare förlorat sitt arbete. Mellan april 2019 och mars 2020 var ännu minst 522 arbetare åtalade för brott efter att arbetsgivare och polis hade väckt talan mot dem. Anmälningar av fabriksägare eller industripolisen om kriminalitet i form av våld eller hot avslås rutinmässigt.

Eva Hägerstrand

Ratificerade sju konventioner

Av ILOs åtta så kallade kärnkonventioner har Bangladesh ratificerat följande sju:

- ILO 29: Förbud mot tvångs- och straffarbete
- ILO 87: Föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten
- ILO 98: Rätten att organisera sig och förhandla kollektivt
- ILO 100: Lika lön för lika arbete, oavsett kön
- ILO 105: Avskaffande av tvångsarbete
- ILO 111: Diskriminering vid anställning och yrkesutövning
- ILO 182: Mot de värsta for-

merna av barnarbete

Ej ratificerad:

ILO 138: Minimialder för arbete

Samtliga dessa konventioner gäller för alla människor i alla länder oavsett om deras regeringar har ratificerat dem eller inte, då de handlar om mänskliga rättigheter. Dock visar ett lands ratificering av en konvention att frågan anses viktig och att landets lagstiftning ses över så att den överensstämmer med konventionen.

Läs rapporten:
https://www.uniontounion.org/sites/default/files/additional_info_files/ituc_globalrights-index_2020_english_version4_singlepages.pdf

Flickor på flykt blir offer för sexhandel

Bangladesh antog en nationell handlingsplan mot människohandel i december 2018.

Ansvarig för femårsplanen, National Plan of Action for Prevention and Suppression of Human Trafficking 2018-2022, NPA, är inrikesministeriet. Syftet är att bekämpa människohandel inom landet och från Bangladesh till andra länder, att utbilda tjänstemän inom olika förvaltningar samt skapa trygga ekonomiska och sociala nätverk med särskilt fokus på barn och deras situation.

"Om människohandlare kan organisera sig för att planera och genomföra sina aktiviteter, varför ska inte vi då kunna organisera oss för att bekämpa människohandeln?", sa rådgivare KM Masud Ali, vid mötet då handlingplanen för Bangladesh mot människohandel antogs.

Unga brudar sårbara

Flickor som gifts bort före sin 18-årsdag är en av de grupper som är utsatta för människohandel. Bangladesh hade tidigare en lägsta giftermålsålder för flickor på 18 år, men lagen ändrades 2017 så att flickor kan gifta sig tidigare "om speciella omständigheter föreligger".

I lagen definieras inte kriterier för vad "speciella omständigheter" kan vara. Inte heller fastställer den en lägsta ålder för dessa tidiga äktenskap. Detta är ett stort problem för dem som arbetar för att flickor ska få utbilda sig i stället för att gifta sig, då det nu inte finns ett stöd i lagen för deras arbete.

Den amerikanska journalisten Corinne Redfern, och den tillika amerikanska fotografen Allison Joyce har lyft frågan om kopplingen mellan tidiga giftermål och sexhandel.

Sedan mars 2017 har Redfern genomfört intervjuer med fler än 400 kvinnor/flickor i alla åldrar, religioner och bakgrund, som befinner sig i fyra av de elva bordeller i Bangladesh, som är registrerade av staten. Undersökningen bekostades av organisationen "Girls Not Brides".

Det är svårt för en utomstående att få insyn i bordellernas verksamhet. Ungefär hälften av de kvinnor/flickor som Corinne Redfern intervjuade tror själva att de har hamnat i sexuellt slaveri på grund av att de gifts bort då de varit under 18 år.

Ingen av flickorna kom till bordellen av egen fri vilja. För en del flickor var det maken som sålde dem till bordellen, och tjänade pengar på det.

Flydde från sina män

De flesta flickor som Corinne Redfern intervjuade berättade i stort sett samma historia. De vägrade att acceptera att leva i ett äktenskap med våld och övergrepp från maken, de försökte fly men fångades av människohandlare. Detta möjliggörs då flickornas föräldrar ofta vägrar att ta emot dem i sitt hem då de flytt sin make, på grund av den sociala skam, som skulle drabba dem.

Mr Abdulla al-Mamun från Save the Children International (Rädda Barnen), berättar att han erhåller rapporter om att fyra-fem flickor förs till landets största bordeller varje månad. Kvinnorna och flickorna i bordellerna har ingen möjlighet att ta sig ur sin situation på egen hand.

Corinne Redfern samtalade även med människohandlarna och med flickornas kunder. Efter mycket om och men berättade en av människohandlarna, som hade sålt och köpt flickor i över åtta år, att barn-

brudar är det överlägset lättaste bytet.

Corinne Redfern samtalade med drygt 20 kunder. Över hälften medgav att de visste att flickorna blev illa behandlade. Dock ville de inte ta på sig något ansvar för att de drev upp efterfrågan på minderåriga flickor på bordellerna.

De verkade inte heller bry sig om flickornas situation, att de hamnat i sexuellt slaveri och att de inte hade valt denna livsform själva. I en värld där en flickas rykte är viktigare än hennes välbefinnande, kan det vara mycket svårt för flickorna att få hjälp till ett annat liv.

"Förbiset samband"

Corinne Redfern är kritisk mot utländska givarorganisationer och menar att trots att det finns omfattande bevis för att det finns ett samband mellan barnnäktenskap och sexhandel förbiser organisationerna detta faktum. Antingen arbetar de med den ena frågan eller den andra, men kopplar aldrig samman dem.

The Bangladesh National Women Lawyers Association har sedan 1979 givit juridisk hjälp och skyddat boende till misshandlade kvinnor över hela Bangladesh. När de får veta att barn har sålts till prostitution organiserar de razzior mot bordellerna.

Om barnnäktenskap stoppas skulle färre flickor riskera att utsättas för trafficking. 2017 var det endast en person som dömdes för trafficking, 2018 var det åtta.

Eva Hägerstrand
susisverige@gmail.com

Källor:

Dhaka tribune: Five year NPA for fighting human trafficking launched (181203) och Childhood lost in darkness(191227).

Filmer från SUS

När Kväkarhjälpens Arnold Langefors och Görel Råsmark besökte SUS i januari i år filmade Arnold delar av SUS verksamhet. Filmerna ligger ute på Youtube, är några minuter långa och ger en bra och rolig inblick i hur SUS olika verksamheter ser ut.

Det är Sabalamby SUS som har publicerat de flesta av filmerna, men om man går in på youtube.com och söker på nedanstående namn hittar man dem:

- SUS NFPE School
- ECD School of SUS
- SUS Physiotherapy
- Pregnant Mother Group
- Village Women Group of Women Empowerment and Gender Equality Project
- Interview Showpoun

M-LK

Digitalt möte i bokcirkeln

Föreningens bokcirkel träffas två gånger per år för att prata om böcker från eller om Bangladesh. I oktober kör vi nästa möte, och det blir digitalt via Zoom. Vi läser Bo Kramsjös bok *Bangladesh i förändringens tid*. På mötet pratar vi ganska fritt om våra intryck av boken. Hör av dig om du vill vara med så får du mer exakt tid och hur du kan ansluta till mötet. E-post susisverige@gmail.com, tel 0700-20 90 29. M-LK

Redaktionen

Redaktör för nyhetsbrevet är Maj-Lis Koivisto (M-LK), tel 0700-20 90 29.

Skribenter i detta nummer är Lisa Arlbrandt, Eva Hägerstrand, Maj-Lis Koivisto (M-LK), Selina Parvin, Begum Rokeya och Christina Tillö (CT).

På föreningens webbplats, www.susisverige.se, bjuder vi på ögonblick ur SUS tidiga historia. Texterna kommer dels ur Begum Rokeyas bok "My way to freedom through the light of experience", dels från föreningens dåvarande nyhetsbrev.

Foto: Margit Palokangas

In SUS' early days all activities took place in the house of Rokeya's mother where Rokeya lived together with her siblings and daughter. "We crowded 15 women and sewing machines into our front room", she writes in her book.

SUS starts with 15 women in our small front room

My aim was to break the chain of a thousand year curse on the women around me, to give them power to come out and become self-confident. That power would give a language to the silent tongues of those women to protest against their oppression which they have tolerated too long.

Observing women's life in the villages helped me to deeply know and understand the life of rural women. These experiences afterwards helped me to outline the dream in my mind – formed in the darkness of night. Sometimes I drowned in frustration. The stories of women's lives never get any attention among the public, especially not among men. This perception of women at that time was deeply rooted.

Frankly speaking, I was completely unaware about NGO-work. My mind was only engaged with one issue: how to improve the status of women. So I took permission from my mother to use the front room of our house as a working place for the organization.

After I took delivery of the sewing machines it created trouble for all of us to have 15 women working together in our small

"I was completely unaware about NGO-work. My mind was only engaged with one issue: how to improve the status of women."

front room. Being a common middle class family, it was out of the question to have any better place than this. Anyhow, in the rest of the house our eight member family was living in two and half rooms. If my mother with four sisters and one brother hadn't allowed me to use the front room, it would have been impossible to run the organization. So I feel unlimited gratitude to all of my family members.

I must mention that we had only one toilet in the whole house. Although the toilet had to be used by everyone, I never saw any gloomy faces from anyone in my family. During that time except for my second sister, who was already married, the rest of my sisters and my brother were all studying in schools and colleges. My

youngest daughter was also in the school.

To make me happy all of them used to sit and study on the bed or on the mat on the floor. Thinking about my hardship, they never complained about being uncomfortable. By the grace of the Almighty, there was surplus of food from our own agricultural land, which fulfilled our needs for the whole year.

Sometimes I observed my mother listening to the stories of the poor women's needs and sorrows while she was sitting beside them. Moreover, according to her ability she tried to entertain them or to give them help for the time being.

If any of our many casual guests would come for a visit to our home, my mother narrated the importance of my work. She willingly accepted the disadvantages of this temporary arrangement.

If my mother had not appreciated my work and extended her support, it would have been impossible for me to continue to proceed to where we are today. I feel proud for the way my mother and all my family cooperated.

Begum Rokeya

Puri. Serveras gärna med alur dum. Foto: Selina Parvin

Friterad puri – krispigt mellanmål från Bangladesh

Puri är ett friterat bröd med fyllning, som är krispigt och gott. Den äts vanligtvis till frukost, men även till brunch eller eftermiddagsfika.

Fyllningen kan varieras med potatis, linser, ärtor eller köttfärs. Det finns olika typer av puri och i vissa delar av Indien lagas puri utan någon fyllning. I Bangladesh kallas detta för luchi.

I mitt recept har jag valt att använda röda linser, vilket jag själv tycker är godast. Kallas daler puri. Dal betyder linser.

Ingredienser

4 portioner
6 dl vetemjöl (en del kan bytas ut mot fullkornsmjöl eller grahamsmjöl)
2 msk rapsolja eller ghee
2 dl röda linser
1/2 tsk pressad vitlök
1/2 tsk pressad ingefära
1 klyfta hackad vitlök
1 tsk hackad ingefära
1 tsk svart kummin
1 tsk mald spiskummin

1/2 tsk fänkålsfrön
1/2 tsk mald koriander
1/2 tsk mald garam masala
1/2 tsk mald torkad chilipeppar
2 st färska mosade chili (kan uteslutas)
1/2 tsk mald gurkmeja
1 liten gul lök
Salt
Olja till fritering

Gör så här:

Skölj linserna väl och koka dem mjuka i lite vatten. Vispa de kokta linserna med en handvisp och ta bort dem från spisen.

Hacka gul lök, vitlök och ingefära i små bitar.

Värm 1 msk olja eller ghee i en stekpanna. Tillsätt samtliga hela kryddor och stek dem på mellanvärm. Blanda i den hackade löken och ingefäran när det börjar dofta av stekta kryddor. Allra sist blandas resten av kryddorna med det överiga i stekpannan. Rör om

Blanda i de kokta linserna. Fortsätt röra blandningen tills den börjar bli mosig. Ta bort stekpannan från spisen. Låt

röran svalna. När smeten har kallnat ska den kunna rullas till en boll. Då är konsistensen perfekt.

Förbered degen. Blanda en matsked olja och salt efter smak med mjölet. Sätt nu i ljummet vatten i mjölet och arbeta ihop till en mjuk deg tills den släpper bunken. Låt den vila minst 30 minuter.

Ta fram och knåda degen ytterligare några minuter. Rulla degen till en lång bit och skär den i 12–14 lika stora delar. Rulla varje bit till en rund boll och gör en grop i mitten. Ta en tesked linspasta och rulla den som en boll. Stoppa bollen i gropen och stäng kanterna. Pressa lite och rulla försiktigt till en rund puri. Lägg den förslutna sidan av degen nervänd på ett smort fat. När alla degbollarna är fyllda är det dags att försiktigt kavla ut dem. Pressa inte för hårt så att fyllningen kommer ut. Ta vid behov lite mjöl när du kavlar.

Värm cirka 2 dl olja i en djup stekpanna, eller i en liten kastrull, till friteringen. Värm oljan till hög värme först, sänk sedan till medelvärme. Testa först om oljan är tillräckligt varm med en liten bit deg. När det bubblar och degen kommer upp till ytan, är temperaturen rätt för fritering. Den kan behöva höjas eller sänkas under friteringen.

Fritera puribitarna en i taget. Vänd när ena sidan är gyllenbrun och pressa den försiktigt under ytan med en lång sked.

Det tar några minuter att fritera en puri. När man känner sig van, kan man fritera fler än en per gång beroende på hur bred stekpannan eller kastrullen är. Lägg de färdiga puribröden på hushållspapper för att överflödiga olja ska sugas upp.

Servera puri med alur dum, receptet hittar du i förra nyhetsbrevet.

Selina Parvin
driver Food Club,
Facebookgrupp
för matbilder

Välkommen på årsmöte!

Föreningen för SUS – kvinnoprojekt i Bangladesh

Tid: Söndagen 4 oktober 2020 kl 16.00–cirka 17.00

Plats: På grund av rådande situation med coronapandemin äger årsmötet rum digitalt.

Detta innebär att vi behöver en anmälan via e-post dit vi kan skicka instruktioner för mötet och en länk till själva mötet. Länken leder till en sida där det finns tydliga instruktioner om hur man kommer in i mötet.

Vi uppmanar deltagarna att gå in på mötet i god tid så att vi kan besvara frågor och lösa eventuella problem som kan uppstå. I bekräftelsemejlet kommer det också att finnas telefonnummer som man kan ringa vid eventuella problem.

Årsmöteshandlingarna kommer att skickas till den e-postadress som angivits.

Anmälan till susisverige@gmail.com senast 26 september.

Kontakta Lars Gillegård i valberedningen om du är intresserad av styrelsearbete eller om du har förslag på ledamöter eller suppleanter till styrelsen: 0733-72 63 56.

Motioner till årsmötet sändes snarast till styrelsen: susisverige@gmail.com

Dagordning

1. Mötet öppnas
2. Frågan om mötet är stadgeenligt utlyst
3. Val av ordförande och sekreterare för mötet
4. Val av protokollsjusterare
5. Fastställande av dagordning
6. Verksamhetsberättelse
7. Balans- och resultaträkning samt revisionsberättelse
8. Frågan om ansvarsfrihet
9. Eventuella motioner och styrelseförslag
10. Samtal om den kommande verksamheten
11. Fastställande av budget för 2020 och medlemsavgift för 2021
12. Val av ordförande och styrelsemedlemmar
13. Val av revisor och revisorssuppleant
14. Val av valberedning
15. Övriga frågor
16. Mötet avslutas